

Kolegij: Zdravstvena njega starijih osoba

Voditelj: Željka Cindrić, mag.med.techn., predavač

Katedra: Katedra za zdravstvenu njegu

Studij: Preddiplomski stručni studij Sestrinstva u Karlovcu- izvanredni

Godina studija: 3. godina

Akadska godina: 2020 /2021

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij Zdravstvena njega starijih osoba obavezan je kolegij na III godini Stručnog studija Sestrinstva. Sastoji se od 30 sati predavanja, 30 sati vježbi i 15 sati seminara, ukupno 75 sati (4 ECTS). Nastava se izvodi na Sveučilištu u Karlovcu a vježbe u Domu za starije u Karlovcu. U zadovoljavanju zdravstvenih potreba starijih osoba upravo Zdravstvena njega starijih osoba ima važnu ulogu u gerijatriji i gerontološkoj zdravstvenoj skrbi. Obzirom da je starije pučanstvo najbrže rastuća, a ujedno i najranjivija skupina, zdravstvene potrebe osoba starijih ljudi postaju sve aktualnije i sve neophodnije teme društva.

Cilj kolegija

Omogućiti primjenu i evaluaciju naučenog u zaštiti zdravlja starijih osoba.

Studenti će nakon odslušanog kolegija biti osposobljeni :

- prepoznati specifičnosti osnovnih potreba starijih osoba
- razviti kritički osvrt na povijesni razvoj gerijatrije i gerontologije
- razlikovati teorije starenja
- prepoznati promjene starijih osoba kroz sustave organa i tijela
- razviti kritički osvrt na proces starenja
- primjenjivati proces zdravstvene njege gerijatrijskih bolesnika
- planirati, provoditi i evaluirati zdravstvenu njegu
- pružati neophodna znanja i vještine
- razlikovati vrste smještaja za starije osobe te način njihove prilagodbe
- provoditi upitnike, ankete i sl. u domovima za starije i nemoćne osoba
- koristiti informacije o novim tehnološkim dostignućima u korist starih i nemoćnih osoba
- razlikovati vrste nasljeđivanja imovine, a sklapane sa strane starijih osoba za vrijeme njihova života

Očekivani ishodi učenja za kolegij

Student će identificirati i opisati specifičnost potreba sestrinske skrbi gerontološkog bolesnika, procijeniti će potrebe i primijeniti intervencije sukladno standardnim postupcima. Provoditi će prikladnu komunikaciju kroz aktivno prikupljanje podataka koje će koristiti poboljšanju zdravstvenog stanja korisnika. Koristiti će stečena znanja u analizi, planiranju, evaluaciji praćenja zdravstvenog stanja te djelovati sukladno zakonu, samostalno ili u timu. Vrednovati će činjenice iz područja teorije, filozofije i ekspertne prakse iz područja zdravstvene njege kao i dodirna znanja iz drugih srodnih područja (medicina, psihologija, menadžment). Student će promatrati, procijeniti i primijeniti proces sestrinske skrbi, procijeniti potrebe, postaviti ciljeve, prioritete, planirati i provesti adekvatne intervencije zdravstvene njege i evaluirati učinjeno. Koristiti će sestrinsku dokumentaciju, pratiti ishode zdravstvene njege te primijeniti načela sestrinske skrbi poštujući individualnost pacijenta. Demonstrirati će stečena znanja i vještine u izvođenju postupaka s korisnikom u kući.

Primijeniti će adekvatne komunikacijske vještine s korisnikom, obitelji i članovima tima. Sudjelovati će u planiranju i provođenju dijagnostičkih i terapijskih postupaka, samostalno i u timu, sukladno ovlastima. Procijeniti će ishod skrbi i njezin utjecaj na zadovoljavanje osnovnih ljudskih potreba uz primjenu etičkih načela u praksi zdravstvene njege u kući. Student će prilagoditi stavove u pristupu korisniku, demonstrirati će nova saznanja u razvoju profesionalnog iskustva i odgovornosti prema pacijentu, njegovoj obitelji i okolini u kojoj boravi. Primijeniti će standardne postupke, moralne i zakonske norme u skrbi. Prilagodit će se radu u timu uz zalaganje na podizanju kvalitete i standarda sestrinske prakse u zdravstvenoj njezi. Organizirati, upravljati i voditi zdravstvenu njegu prema standardima kvalitete u zdravstvenim ustanovama i zajednici.

Popis obvezne ispitne literature:

Zijad Duraković i suradnici, Gerijatrija medicina starije dobi, C.T.- Poslovne informacije, d.o.o., Zagreb, 2007..

Popis dopunske literature:

Lippincot Williams & Wilkins, Nursing procedures, 2010., str. 802 Njega u gerijatriji
Muhamed Gavranović sa suradnicima, Klinička gerijatrija, starost i bolest, Međunarodni centar

za mir, Sarajevo, 1997.

Sandra Franković i suradnici, Zdravstvena njega odraslih, priručnik za studij sestrinstva, Medicinska naklada Zagreb, 2010.

Jovan Vukadinov, Gerijatrija i njega starijih osoba, Univerzitet u Novom Sadu, Medicinski fakultet, Novi Sad , 2006.
 Brunner & Suddarth, Medical – Surgical Nursing, J.B. Lippincott Company, Philadelphia,2007.
 Pečjak V. Psihologija treće životne dobi. Prosvjeta Zagreb. Zagreb 2001. Riemann F. Umijeće starenja. Naklada Slap. Jastrebarsko. 2008.
 Sestrinske procedure, Data status, Beograd , 18. poglavlje Njega u gerijatriji
 Znanstveni članci na temu Zdravstvena njega starijih osoba

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

1. Glosarij gerontologije
 Upoznati se s pojmovnikom koji će se koristiti u kolegiju.
 Razumijeti i razlikovati pojmove kao gerijatrija / gerontologija, starenje / starost i sl.
2. Osnovne značajke fiziološke starosti
 Naučiti koje su najčešće promjene tijekom starenja.
 Naučiti koje se promjene događaju po sustavima npr. kardiovaskularnom (promjene na krvnim žilama, ateroskleroza i dr.).
3. Naučiti kakve promjene nastaju po sustavima
 - promjene na kardiovaskularnom sustavu
 - promjene na sustavu osjetila (sluh, vid, okus, opipi njuh)
 - promjene na sustavu za pokretanje
 - promjene na probavnom sustavu
4. Psihološke promjene
 Znati razlikovati čimbenike koji utječu na brzinu psihičkih promjena u starijih osoba.
 Znati koji su najčešći psihički poremećaji u osoba starije dobi te znati skrbiti o njima.
5. Multimorbidnost
 Naučiti što je multimorbidnost te kako prevenirati određene skupine bolesti.
6. Specifični problemi starije populacije po WHO
 Nabrojati i opisati specifične probleme starije populacije kao što su padovi, osteoporoza, eliminacija urina i fecesa, inkontinencija, opstipacija, mentalno zdravlje i komunikacija
7. Geroprofilaksa
 Znati što je to geroprofilaksa, koji je njen cilj, te podjela geroprofilakse na primarnu, sekundarnu i tercijarnu. Znati opisati.
8. Prehrana starijih osoba

Ispravna prehrana je važan čimbenik zdravlja, vitalnosti i produženja života starijih ljudi.

Naučiti što jelovnik treba sadržavati (UH, B, M).

Usvojiti preporuke za prehranu starijih osoba.

9. Institucionalna i izvaninstitucionalna zaštita

Upoznati studente s organizacijom rada u Domu za starije i nemoćne osobe

Naučiti koje sve modele izvaninstitucionalna skrb obuhvaća te ih znati opisati.

Naučiti razlikovati koji su uvjeti za ostvarivanje prava na mirovinu

(starosna, privremena, invalidska)

10. Zdravstvena njega osoba starije dobi

Utvrđiti 14 osnovnih ljudskih potreba.

Ponoviti proces zdravstvene njege te ga primjeniti na gerijatrijskim bolesnicima.

Ponoviti najčešće sestrinske dijagnoze.

Ponoviti i utvrditi najčešće sestrinske intervencije u zdravstvenoj njezi starijih osoba.

11. AAC – Augmentativna i Asistivna tehnologija

Informiranje o novostima u tehnološkim dostignućima; sustav računalnih programa koji poboljšavaju funkcionalne sposobnosti polupokretnih, nepokretnih i invalidnih osoba.

Servus sustav; Tobii program i BCI

12. Zdravstvena njega umirućih pacijenata

Naučiti faze umirućeg pacijenta te faze koje prolazi njegova obitelj.

Spoznati razlike između palijativne i konvencionalne skrbi. Ponoviti najčešće sestrinske dijagnoze kod umirućeg pacijenta.

Naučiti zbrinuti umirućeg pacijenta.

Znati postaviti cilj zdravstvene njege umirućeg

13. Oporuka, Ugovor o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju

Znati razlikovati više vrsta Oporuka i Ugovora

14. COVID 19 u osoba starije životne dobi

15. Rekapitulacija i Zaključak

Popis vježbi s pojašnjenjem:

Vježbe se provode u Domu za starije i nemoćne osobe

1. Dom za starije i nemoćne

Upoznavanje s organizacijom Doma.

Upoznavanje s institucionalnom skrbi

Obilazak po postojećim objektima.

Upoznavanje s korisnicima Doma

2.Upoznavanje s izvaninstitucionalnom skrbi

Pomoć i njega u kući

Dostava obroka u kuću – pučka kuhinja

Dnevni centri – klubovi za starije osobe

Centar za prihvata osoba u krizi

Prijevoz

Halo pomoć

3.Provođenje procesa zdravstvene njege

Dobivanje uvida u sestrinsku dokumentaciju te provođenje istog.

Intervjuiranje, anketiranje štićenika te provođenje anketa E-QILIN projekta.

Najčešće sestrinske dijagnoze i intervencije

4.Provođenje zdravstvene njege

Individualan i multidisciplinarni pristup korisniku

Provođenje osnovnih potreba i intervencija u zdravstvenoj njezi (sestrinskoj skrbi)

starijih

osoba (Izbjegavanje štetnih utjecaja okoline ; Održavanje osobne higijene; Zaštita kože i sluznice

;Održavanje pokretnosti i zauzimanja odgovarajućih položaja tijela ;Unos hrane i tekućine;

Eliminacija; Komunikacija i dr.).

5.Projekti namjenjeni osobama starije životne dobi

Upoznavanje i sudjelovanje u projektima koje provode medicinske sestre,njegovatelji, socijalni radnici, radni terapeuti, studenti psihologije , pomoćno osoblje i dr., npr. Projekt praktičnog pristupa osobama s demencijom (različite senzo - motoričke aktivnosti, rekreativne vježbe, glazbene i likovne radionice, igranje društvenih igara i sl.).

Upoznavanje te sudjelovanje u projektu E-QUALIN- sustav za upravljanje kvalitetom unu

6.Kreativne radionice

Sudjelovanje u pripomoći korisnicima u (likovnoj , fraktalnoj i keramičkoj radionici,grupi za uređenje okoliša, pjevačkom zboru, literalnoj grupi, sportsko – rekreativnoj grupi, društvenim igrama i dr.).

Upoznavanje s organizacijom Doma.

Upoznavanje s institucionalnom skrbi

Obilazak po postojećim objektima.

Upoznavanje s korisnicima Doma

2.Kućne posjete

Posjete korisnicima Doma uz pratnju lječnika psihijatra te glavne medicinske sestre

Upoznavanjem s organizacijom rada u kući

3.Upoznavanje s projektima Doma

Sudjelovanje u raznim Projektima Doma

4.Održavanje kreativnih radionica štíćenicima
 Organizacija kreativnih radionica

Obveze studenata:

Redovito pohađanje predavanja
 Redovito pohađanje vježbi
 Obveza nadoknađivanja izostanaka s vježbi
 Nositi propisnu zaštitnu odjeću i obuću
 Pridržavati se pravila rada na siguran način
 Aktivno sudjelovati u specifičnim postupcima u zdravstvenoj njezi u kući uz nadzor
 Aktivno sudjelovati u nastavi
 Poštivati profesionalne tajne i etičke principe u radu
 Voditi dokumentaciju po procesu zdravstvene njege

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Na izvanrednom studiju prema ODLUCI FZS-a :

- Ocjenjivanje studenata za svaki predmet obavlja se samo na završnom ispitu
- Studenti na završnom ispitu mogu ostvariti 100% ocjenskih bodova
- Ispitni prag na završnom ispitu ne može biti manji od 50% uspješno riješenih ispitnih pitanja.

Ocjenjivanje studenata na temelju konačnog uspjeha obavlja se kako slijedi:

Izvrstan	5	A	90-100%
Vrlo dobar	4	B	75-89,9%
Dobar	3	C	60-74,9%

Dovoljan	2	D	50-59,9%
Nedovoljan	1	F	0-49,9%

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Eventualnu veću spriječenost od dogovorenog javiti na kontakt e- mail predavača te u dogovoru s predavačem nadoknaditi izostanak (kroz seminarski rad ukoliko se ne radi o velikom izostanku). Na nastavi se ne tolerira (ulasci/izlasci, mobitel i sl);ometanje nastave na bilo koji način. Ukoliko se radi o neredovitom pohađanju nastave – moguć je izostanak potpisa u indeks i konzultacija predavača sa voditeljem studija. Za evidenciju prisutnosti studenata na predavanjima/seminarima/vježbama koristiti će se potpisne liste.

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2020/2021. godinu)

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
28.06.2021.	Veleučilište u Karlovcu 8 – 13 h			Željka Cindrić , mag.med.techn. , Predavač
29.06.2021.	Veleučilište u Karlovcu 8 – 13 h			Željka Cindrić , mag.med.techn. , Predavač
30.06.2021.	Veleučilište u Karlovcu			Željka Cindrić , mag.med.techn. ,

	8 – 13 h			Predavač
01.07.2021.			Dom za starije i nemoćne	Željka Cindrić , mag.med.techn. , Predavač
02.07.2021			Dom za starije i nemoćne	Željka Cindrić , mag.med.techn. , Predavač

Popis, seminara :

Seminara (tema)

1. Komunikacija sa starijim osobama

Diskutirati moguće teškoće kod pristupa starijim osobama.

2. Odnos društva prema starijim osobama

Uočiti razlike u odnosu društva prema starijim osobama nekad i danas.

3. Metode skrbi u gerijatriji

Diskutirati o sestriškom pristupu osobama starije životne dobi

4. Uloga med.sestre u prevenciji padova starijih osoba

Uočiti najčešću problematiku koja uzrokuje padove u starijih osoba.

Raditi na prevenciji i edukaciji

5. Spavanje i odmor starijih osoba

Educirati osoblje na aktivno provođenje poslijepodnevnog odmora. Animirati starije da poslijepodne ne provode u učestalom spavanju.

6. Bol i metode uklanjanja boli

Prodiskutirati opća znanja o farmakološkom i nefarmakološkom pristupu.

7. Tjelesna aktivnost u starosti

Podučiti starije osobe kako se baviti tjelovježbom u skladu s njihovim mogućnostima.

8. Prehrana u starijoj životnoj dobi

Naučiti koja je hrana hranjiva, a ne visoko kalorična. Naučiti izbjeći najčešće pogreške u prehrani.

9. Aktivno starenje

Aktiviranje u raznim aktivnostima, Udrugama, Klubovima, edukacijama za starije i sl.

10. Izoliranost i otuđenost starijih osoba

Spoznajati da su stariji često izolirani i napušteni od svojih bližnjih.

11. Zlostavljanje starijih osoba

Naučiti prepoznati osobe zlostavljače; znati obavjestiti policiju te CZSS

12. Učestalost 4N sindroma u osoba starije životne dobi

Uočiti javnozdravstvenu problematiku u starijoj dobi

13. Zdravstvena njega dementnih bolesnika

Preuzimanje etičke i društvene odgovornosti

14. Okupaciona terapija starijih osoba

Upravljanje stručnim projektima

15. Komunikacija s terminalnim bolesnikom i njegovom obitelji

Upravljanje složenim interakcijskim i komunikacijskim vještinama u nepredvidivim situacijama

16. COVID 19 u osoba starije životne dobi

Kako zaštititi starije osobe od aktualnog virusa!?

17. Vlastita iskustva

Predavanja	Tema	broj sati	mjesto održavanja
P1	Uvod, Što znamo o osobama starije životne dobi ?	1	VUKA
P2	Što je starost i starenje?	1	VUKA
P3	Odnos društva prema starosti	1	VUKA
P4	Najčešće promjene tijekom starenja	1	VUKA
P5	Promjene na kardiovaskularnom sustavu	1	VUKA
P6	Promjene na sustavu osjetila	1	VUKA
P7	Promjene na sustavu za pokretanje	1	VUKA
P8	Promjene na probavnom sustavu	1	VUKA
P9	Promjene na dišnom sustavu	1	VUKA
P10	Najčešće neurološke bolesti u starijoj populaciji	1	VUKA
P11	Promjene na endokrinim i spolnim žlijezdama	1	VUKA
P12	Multimorbidnost u osoba starije dobi	1	VUKA
P13	Geroprofilaksa	1	VUKA
P14	Prehrana starijih osoba	1	VUKA
P15	Proces zdravstvene njege gerijatrijskih bolesnika	1	VUKA
P16	Najčešće sestrinske intervencije u zdrav, njezi starijih osoba	1	VUKA
P17	Institucionalna i izvaninstitucionalna zaštita starijih osoba	1	VUKA
P18	AAG-augmentativna i	1	VUKA

	asistivna tehnologija		
P19	Zdravstvena njega umirućeg bolesnika	1	VUKA
P20	Oporuka, Ugovor o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju	1	VUKA
P21	Sudjelovanje studenata u radionicama s izlaganjima	10	VUKA
Ukupan broj sati predavanja		30	

	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
--	-----------------------------	--------------------------	--------------------------

VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
V1 Upoznavanje s organizacijom rada Doma za starije i nemoćne	5	Dom za starije i nemoćne
Upoznavanje s izvaninstitucionalnom skrbi V2 Provođenja procesa zdravstvene njege, sestrinska dokumentacija	5	Dom za starije i nemoćne
Provođenje zdravstvene njege V3 Upoznavanje s projektima Doma	5	Dom za starije i nemoćne
Sudjelovanje u kreativnim radionicama; Okupaciona terapija V4 Druženje sa štičenicima Doma uz ...	5	Dom za starije i nemoćne

društvene igre

Šetnja obližnjim parkom za lijepog vremena V5	Provođenje anketa za depresiju, demenciju te intervju sa štićenicima	5	Dom za starije i nemoćne
V6	Provođenje anketa E-QUALIN projekta EU	5	Dom za starije i nemoćne
Ukupan broj sati vježbi		30	

ISPITNI TERMINI (završni ispit)	
1.	23.07.2021.
2.	01.09.2021
3.	15.09.2021.